

SHAOLIN WUQI

FORMY Z TRADYCYJNĄ BRONIĄ MNICHÓW Z KLASZTORU SHAOLIN

Shaolin Yang Jia Qiang

Shaolińska forma walki włócznią rodziny Yang

W trakcie mojego pobytu w Chinach w sierpniu 2014 roku, wraz z Anitą Weber uczyłem się od Shi Su Gang sifu tradycyjnej formy walki włócznią o nazwie „Shàolín Yángjiā Qiāng” (少林楊家槍), co znaczy „shaolińska forma walki włócznią rodziny Yang”. Dla jasności dodam, że nie chodzi tu o słynną rodzinę Yang (楊氏) znaną ze stylu taijiquan (太極拳), lecz inną o tak samo brzmiącym nazwisku. Zgodnie ze słowami Shi Su Gang sifu, forma ta została opracowana przez mistrza Yang Ji Yie w czasach dynastii Północnej Sung (北宋), panującej w latach 960-1127.

Yang Ji Yie mieszkał wówczas w stolicy państwa Sung, która obecnie nosi nazwę Kaifeng (開封), a wcześniej Bianjing (汴京). Dziś miasto Kaifeng posiada status prefektury i wchodzi w skład prowincji Henan ze stolicą w mieście Zhengzhou (鄭州). Jest oddalone od Shaolin o 170 km.

Za czasów Yang Ji Yie sztuka walki za pomocą kija osiągnęła w klasztorze Shaolin niezwykle wysoki, nie spotykany poza nim poziom. Mistrzostwo shaolińskich mnichów we władaniu tą bronią było wówczas w Chinach powszechnie znane i nie kwestionowane. Kij był jednak jednym z wielu rodzajów broni używanych przez nich w walce. Wśród pozostałych znajdowała się między innymi włócznia (chin. Qiang).

Mnisi chcąc rozwinąć klasztorną sztukę walki włócznią usilnie starali się „rozgryźć” subtelności różniące metodę walki kijem i włócznią. Z powodu swej maestrii we władaniu kijem, doskonała przez nich technika włóczni nieustannie nosiła w sobie „silne geny” walki kijem. Używając humorystycznej metafory i zarazem dosłowności: raczej „kijowo” wychodziła im walka włócznią. Pomimo wielu wysiłków ze strony ćwiczących, nie byli oni w stanie samodzielnie dokonać postępu w rozwoju sztuki walki tą bronią. W celu przełamania impasu, zdecydowali się więc poszukać w Chinach uznanych mistrzów włóczni i zaprosić ich do klasztoru Shaolin, by podzielili się swą wiedzą. Mnisi zamierzali na bazie wspólnych doświadczeń opracować nową formę walki włócznią, której techniki byłyby „jakościowo” lepsze i skuteczniejsze w walce od dotychczas praktykowanych w świątyni. Jak postanowili - tak uczynili.

Zaproszenie do klasztoru przyjął mistrz Yang Ji Yie oraz dwóch innych znanych ekspertów sztuki walki włócznią. Mnisi poprosili, by nauczylili ich biegle władać tą bronią oraz wspólnie wypracowali prostą i zarazem skuteczną metodę walki.

Twórcy nowej formy świadomi faktu, że mistrz Yang Ji Yie był w ich gronie największym ekspertem, a prezentowana przez niego umiejętność posługiwania się włócznią dominująca, postanowili jednogłośnie by z szacunku dla mistrza nazwać ją właśnie „shaolińską formą walki włócznią rodziny Yang”. Stało się też tak dlatego, że Yang Ji Yie będący ojcem pięciu synów podzielił formę na pięć części, z których każda miała upamiętniać innego syna. Wieść o stworzeniu w Shaolin nowej formy walki włócznią rozeszła się wkrótce po okolicznych wsiach i miastach.

Kilka lat później niedaleko Shaolin miało miejsce znamienne w skutki wydarzenie. Na podróżującego pieszo i uzbrojonego we włócznię

fot.1. Shi Su Gang sifu w postawie Ban Ma Bu z włócznią w gardzie, skierowaną ostrzem w stronę przeciwnika.

fot.2. Shi Su Gang sifu w wysokiej postawie Xu Bu, w wychyleniu z włócznią wykonującą ruch odchylający atak przeciwnika na dolne partie ciała.

fot.3. Shi Su Gang sifu w postawie Gung Bu w trakcie wykonywania techniki pchnięcia włócznią w przód.

shaolińskiego mnicha, eksperta „Shaolin Yang Jia Qiang”, napadła kilkunastoosobowa grupa bandytów. Broniący się mnich z łatwością pokonał wszystkich napastników, a obszar na którym odbyła się walka wyglądał tak, jakby miała tam miejsce krwawa jatka. Wieść o tym zdarzeniu rozniosła się „lotem błyskawicy”. W konsekwencji tego, sława o „nowej” shaolińskiej formie (stylu) walki włącznie stała się ogromna, a respekt dla jej praktyków tak wielki, że gdy ekspert „Shaolin Yang Jia Qiang” był wzywany do rozpatrzenia skargi lub zażegnania lokalnego sporu, te z reguły „dziwnym trafem” wygasły przed jego przybyciem na miejsce konfliktu.

Niektóre z technik wchodzących w skład „Shaolin Yang Jia Qiang” związane są z faktycznymi wydarzeniami, mającymi miejsce w latach bezpośrednio poprzedzających skompilowanie formy. Dotyczy to choćby ruchu polegającego na podrzuceniu włóczni, a następnie przyjęciu modlitewnej postawy na jednej nodze z drzewcem spoczywającym poziomo na przedramionach (fot.4).

Upamiętnia on Yang Wu Lang’a, jednego z synów mistrza Yang Ji Yie. Wiąże się z tym następująca historia: na północnych rubieżach Chin istniało założone przez koczowniczy lud Kitanów (契丹) lenne księstwo Liao (遼朝), którego świetność przypadała na lata 907-1125r. Gdy zostało ono najechane przez wojowników z plemienia Men, należącego do jednej z grup etnicznych zamieszkujących na przyległych terenach, doszło do walk. Do obrony księstwa Liao przed najeźdźcami ruszył również Yang Wu Lang. Uczestniczył między innymi w jednej z bitew, mającej miejsce w niewielkim paśmie górskim Wudang (武當山) na terenie obecnej prowincji Hubei (湖北).

Wstrząśnięty rzezią, której był świadkiem, postanowił już nigdy więcej nie walczyć. Ogolił głowę i został buddyjskim mnichem. Zamieszkał w klasztorze u podnóża góry pięciu tarasów Wutai (五台山), jednej z czterech świętych gór buddyzmu w Chinach, położonej na terenie obecnej prowincji Shanxi (山西).

Opisany wyżej, występujący w formie ruchu podrzucenia włóczni i przyjęcia religijnej postawy symbolizuje decyzję podjętą przez Yang Wu Lang’a o porzuceniu świeckiego (wojskowego) trybu życia, w którym musiałby walczyć i zabijać, i zostania buddyjskim mnichem.

Z chwilą wejścia w stan duchowny Yang Wu Lang kierowany pierwszym z dziesięciu przykazań shijie (十戒) buddyzmu ch’an (禪) głoszącym: „nie zabijaj”, wyzbył się pożądań i przywiązania do spraw światowych.

Umotywowany współczuciem do wszystkich żyjących i odczuwających istot porzucił trening bronią ostrą, a dla podtrzymania sprawności ciała i rodzinnych tradycji ćwiczył w klasztorze jedynie drewnianą szablą. Chociaż sam nigdy później nie walczył, podczas pobytu w klasztorze wyszkolił w sztuce walki wielu mnichów. Uczynił tak w trosce o to, by ci w sytuacjach zagrożenia życia mogli skutecznie stawiać opór, bronić obejmia świątyni i innych ludzi.

fot.4. Shi Su Gang sifu w postawie modlitewnej, upamiętniającej postać Yang Wu Lang'a.

fot.5. Shi Su Gang sifu w postawie przejściowej po pchnięciu ostrzem włóczni, z zasłoną ciała przed atakiem z góry.

fot.6. Shi Su Gang sifu w postawie Xie Bu. Ruch imituje podniesienie przeciwnika na ostrzu włóczni.

fot.7. Shi Su Gang sifu w postawie Gung Bu, wykonujący ruch obrotowy z cięciem ostrzem włóczni.

fot.8. Shi Su Gang sifu w postawie Bing Bu kończącej sekwencję Yang Jia Qiang.

fot.9. Autor w postawie Xie Bu. Zdjęcie wykonano na terenie Centrum Treningowego Sztuk Walki Klasztoru Shaolin, przed kuźnią tradycyjnych broni używanych przez mnichów. Widoczna na zdjęciu włócznia jest własnością właściciela kuźni. Chiny, sierpień 2014r.

fot.10. Shi Su Gang sifu wraz z autorem na terenie Centrum Treningowego Sztuk Walki Klasztoru Shaolin. Chiny, sierpień 2014r.

fot.11. Zdjęcie okładki płyty dvd pt. „Shaolin Yang family Spear”. Formę z włócznią prezentuje na niej mistrz Shi De Jun z klasztoru Shaolin.

fot.12. Prezentacja formy walki z włócznią w hali pokazowej na terenie Centrum Treningowego Sztuk Walki Klasztoru Shaolin.

Autor: Sławomir Pawłowski

Zdjęcia: Sławomir Pawłowski, Guo Yin He

Zdjęcie na okładce: Centrum Treningowe Sztuk Walki Klasztoru Shaolin

Gdynia, 2014r.

阿彌陀佛!

Portal Dydaktyczno–Naukowy Polskiego Kongresu Yongchun Kungfu

www.yongchunquan.eu